

Un salesià per salvar Haití

Jean Bertrand Aristide, el popular sacerdot salesià, ha superat l'obstacle més difícil en la seva cursa cap a la presidència d'Haití en fracassar el cop d'estat dirigit pel reconegut duvalierista Roger Lafontant. Aristide és ara més prop del blanc palau presidencial de Port-au-Prince que encara és símbol de l'inoblidable dinastia de *Papa* i *Baby Doc*.

La contundent resposta de l'exèrcit en contra de Lafontant ha estat decisiva a l'hora de restablir l'ordre constitucional. Aristide, que va guanyar les eleccions celebrades el 16 de desembre recollint el vot dels pobres dels suburbis i del món rural i dels haitians que volen enterrar d'una vegada per totes les restes de duvalierisme, sembla que podrà assumir la presidència el mes de febrer. De moment, per evitar recels dels sectors que no el votaren —com els mateixos militars i la classe alta mulata—, el sacerdot intervé poc i d'una forma molt moderada. Ja se sap que estar de part dels pobres, sobretot a Amèrica, és sinònim de comunista, una espècie perillosa i en vies d'extinció. La mateixa Santa Seu el suspengué a *divinis* per la seva debilitat amb els desposseïts d'aquesta terra tan maltractada. Els Estats Units, que es creuen en el dret d'intervenir a tot el món després de la mort del socialisme real, estan d'acord que el sacerdot esquerrà arribi a la presidència. En temps de crisi mundial, quan es busca una àmplia aliança per aïllar Iraq, Washington creu que més val tenir a aquesta part de l'illa caribenya un idealista rebel que un corrupte *tonton macoute*.

Les dificultats més insospitades esperen Aristides al palau presidencial. Investit amb l'autoritat de la república, ¿què podrà fer aquest auster sacerdot per afavorir els humiliats sense crispars els poderosos? ¿Quin serà el seu marge de maniobra quan se sap que l'Exèrcit està

esperant una errada per a intervenir, i que el poder econòmic està en les mans de molts pocs? ¿Com podrà tirar endavant les reformes si no compta gairebé amb suport parlamentari? La resposta, la tindrem en uns mesos. De moment, deixem que els haitians no perdin l'esperança i la il·lusió en aquest menut capellà que ha desafiat el Vaticà i els poderosos d'Haití amb un discurs d'amor i solidaritat.

No gaire lluny de l'illa de La Espanola,

el evangelista Jorge Serrano Elías guanya les presidencials de Guatemala. La victòria de Serrano confirma el preocupant i imparable ascens dels evangelistes a

Centramèrica. Enfrontats ideològicament amb l'església catòlica popular, els evangelistes prediquen el conformisme i l'obediència. Són, per tant, d'una gran utilitat per a l'oligarquia i els militars, els dos grups socials que comparteixen l'interès perquè res canviï a Guatemala. Les homilies, de vegades importades dels Estats Units, repeteixen la paraula culpa, com si un indígena del Quitxé pogués ser culpable de la seva misèria material i dels seus dubtes espirituals. Serrano, al contrari d'Aristide, no ha viscut en els suburbis ni crec que pensi fer-ho. Tampoc es planteja canviar res perquè a Guatemala no es pot ni mencionar la paraula reforma. Serrano arriba a la presidència per continuar la feina del democratacristià Vinicio Cerezo, és a dir, per governar sense irritar els militars ni els terratinents. Que ningú es pensi que d'ara endavant els indígenes seran considerats persones a Guatemala. Que ningú cregui que es demanaran responsabilitats als anteriors dirigents —entre els quals el també evangelista Ríos Mont— per la desaparició de milers de persones durant els governs militars. L'evangelista Serrano arriba a la presidència per practicar una política econòmica neoliberal que, com hem vist, ha donat tan bons resultats als països subdesenvolupats on s'ha aplicat.

Antoni Castel